

ผลของโปรแกรมการดูแลกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง โดยอาสาสมัครสาธารณสุขประจำครอบครัว(อสค.)
ในเขตรับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาผาง อำเภอปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ

ชนิษฐา ตะลุดะกำ เจ้าพนักงานสาธารณสุขปฏิบัติงาน
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาผาง

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความรู้ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำครอบครัว (อสค.) การรับรู้โอกาสเสี่ยงและความรุนแรงของการเกิดโรคของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำครอบครัว(อสค.) การรับรู้ประโยชน์ของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำครอบครัว (อสค.) และผลการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพของกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง ก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมการดูแลกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง โดยอาสาสมัครสาธารณสุขประจำครอบครัว(อสค.) กลุ่มตัวอย่างคือ อาสาสมัครประจำครอบครัว (อสค.) ในเขตรับผิดชอบโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาผาง อำเภอปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ โดยการสุ่มแบบใช้สูตรคำนวณ จำนวน 40 คน ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยใช้โปรแกรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพตามแนวทาง 3อ.2ส. โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎี แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ โดยใช้ระยะเวลา 12 สัปดาห์ **ระยะเวลา** เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม คือแบบวัดความรู้เรื่องอาหาร การออกกำลังกาย ด้านอารมณ์ บุหรี่ และสุรา แบบวัดการรับรู้โอกาสเสี่ยงและการรับรู้ความรุนแรงของการเกิดโรค แบบวัดการรับรู้ประโยชน์ของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ และแบบประเมินผลการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพของกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง นำไปตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ และหาความเที่ยงด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้เท่ากับ .76 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีแบบสัมพันธ์กัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความรู้เกี่ยวกับเรื่องอาหาร การออกกำลังกาย ด้านอารมณ์ บุหรี่ และสุรา ก่อนและหลังใช้โปรแกรมการดูแลกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง โดยอาสาสมัครสาธารณสุขประจำครอบครัว(อสค.) ไม่แตกต่างกัน
2. การรับรู้โอกาสเสี่ยงและการรับรู้ความรุนแรงของการเกิดโรค ก่อนและหลังใช้โปรแกรมการดูแลกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง โดยอาสาสมัครสาธารณสุขประจำครอบครัว(อสค.) แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ โดยคะแนนการรับรู้หลังเข้าร่วมโปรแกรม ($M=1.79$, $SD=0.17$) สูงวกาก่อนเข้าร่วม
3. การรับรู้ประโยชน์ของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ก่อนและหลังใช้โปรแกรมการดูแลกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง โดยอาสาสมัครสาธารณสุขประจำครอบครัว(อสค.) แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ โดยคะแนนการรับรู้หลังเข้าร่วมโปรแกรม ($M=1.91$, $SD=0.14$) สูงวกาก่อนเข้าร่วม

4. ผลการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพของกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง ก่อนและหลังใช้โปรแกรมการดูแลกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง โดยอาสาสมัครสาธารณสุขประจำครอบครัว(อสค.) แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < .05$ โดยคะแนนพฤติกรรมหลังเข้าร่วมโปรแกรม ($M=0.87$, $SD=0.19$) สูงกว่าก่อนเข้าร่วม

สรุป ผลการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะให้มีการติดตามพฤติกรรมกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูงอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากครอบครัวเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความผูกพันและใช้ชีวิตร่วมกันให้การช่วยเหลือและดูแลครอบครัวกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูงได้อย่างมีคุณภาพ และพัฒนาระบบการดูแลอย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผลต่อคุณภาพของประชาชนและลดอัตราผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงรายใหม่ต่อไป

คำสำคัญ: ผลการดูแลสุขภาพ, กลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง,อาสาสมัครประจำครอบครัว
อ้างอิง